

Rozštěpení (Spaltung) a celek

Mám dojem, že Jaspers mluví o „objímajícím“ (určitého typu) všude tam, kde bych já mluvil o „pravém jsoucnu“, nejen tedy tam, kde jde o překročení (transcendenci) nějakého (nebo každého) horizontu. To však znamená, že v jistém smyslu „to objímající“ konkrétního (konkrescentního) „jsoucna“ je aktivně účastno na onom, druhém „rozštěpení“, totiž rozštěpení (či od-štěpení) každého jednotlivého (pravého) jsoucna od jiných takových jsoucen. (Ovšem já už to myslím nikoli jenom jako záležitost pouhého myšlení, to je ten rozdíl.) Jde o to, že každé pravé jsoucno je také celkem, a že tedy musí tuto svou celkovost mít na něčem založenu, možná přesněji: mít ji něčím založenu (a nadále garantovánu). O „rozštěpení“ (nebo „odštěpení“) můžeme ovšem mluvit jen tam, kde můžeme právem předpokládat nějakou celistvost, nějakou sjednocenost; ale naopak o sjednocování, integrování můžeme zase právem mluvit (a uvažovat) jen tam, kde je co sjednocovat – a toto sjednocované samo musí mít nějakou svou integritu, svou původnější jednotu. A v tom nám myšlenka „objímajícího“ asi moc nepomůže; objímat může jen něco, co má svou jednotu v sobě (a ovšem nemusí to být nutně jednota „původní“, ale třeba ano).

(Písek, 140525-3.)